

Певам дању,
Њевам ноћу...

Број 14

БРАНКОВЕ НОВИНЕ

180 ГОДИНА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
БРАНКО РАДИЧЕВИЋ

1846 – 2026

САДРЖАЈ

ЕКСКУРЗИЈЕ И НАСТАВА У ПРИРОДИ	4
ПРЕДШКОЛЦИ	6
ХУМАНОСТ НА ДЕЛУ	8
СВЕТИ САВА	9
ИНТЕРВЈУ СА НАСТАВНИКОМ	10
ПРИЧЕ ИЗ БИБЛИОТЕКЕ	12
СЕЋАЊЕ - УЧИТЕЉ МИЛОВАН	14
КРЕАТИВНА РАДИОНИЦА	15
ПЕДАГОШКИ КУТАК	18
ЕНГЛЕСКИ КУТАК	20
РУСКА СТРАНА	21
ЛИКОВНА СТРАНА	22
ГЕОГРАФСКИ КУТАК	23
СПОРТСКА СТРАНА	25
МУЗИЧКА СТРАНА	26
ВЕРСКИ КУТАК	27
КУТАК ЗА ПРИРОДНЕ НАУКЕ	28
КРЕАТИВНИ КУТАК	29

РЕДАКЦИЈА

Главни и одговорни уредник:

Милија Ралевић

Лектор: Памела Живковић

Илустрације и дизајн:

Срђан Раденовић, Срђан Крстић

Новинари сарадници:

Чланови новинарске секције

Штампа: ОШ „Бранко Радичевић“

Тираж: 50

Број: 14, школска 2025/26. година

Основна школа „Бранко Радичевић“ у Великој Моштаници основана је уредбом Александра Обреновића 1846. године, у време када је у Србији постојало свега 213 школа са укупно 6.211 ученика.

Са изградњом школе почело се у пролеће, а завршена је августа 1846. године. Школу су изградили мештани Велике Моштанице, у чему им је посао био олакшан тиме што су имали своју дрвену грађу и камен из каменолома Горице и Пећана и сав други материјал. Саборно, како то Моштаничани знају, својим запрегама и заједничком снагом, саградили су школу за мање од пет месеци.

У то време школовање је трајало три године и школу су похађали само дечаки. Настава је одржавана у трајању од шест школских часова, пре подне три часа и поподне три часа. У подне је прављена пауза за ручак. Деца која су била ближа школи одлазила су кући на ручак, а деца којима је кућа била даља од школе, ручали би у школи. За ручак су најчешће имала парче проје и парче сира. У почетку је школу похађало осам ученика, од којих су поједини ученици били нередовни јер су помагали својим укућанима, чувајући свиње и другу стоку коју су домаћинства поседовала.

Први учитељ који је радио у школи звао се Лазар Стејић. Живео је у школској згради, од Великомоштаничана је добио два хектара земље, од које је убирао плодове и издржавао породицу и себе.

Занимљиво је рећи да је у то време Велика Моштаница била седиште тадашње општине и имала је 136 домова и 176 пореских глава. Школу у Моштаници су похађала деца са Умке, из Пећана и Руцке. Што значи да је великомоштаничка општина, са Умком, која је у то време имала 50 домова и 70 пореских глава, Пећана који су имали 20 домаћинстава са 26 пореских глава и Руцке, која је мала 20 домова и 26 пореских глава, имала укупно 226 домаћинстава и 298 пореских глава.

Од почетка XIX века, па све до прве половине XX века, овај део Шумадије константно је био у центру културних, националних и ратних збивања. По Србији се отварају школе (знамо да се пре тога могло образовати само по црквама и манастирима), подиже се Први српски устанак 1804. године, касније Други српски устанак 1815. године, врши се реформа писма и језика, пишу се књиге на народном језику, оснива се први Правитељствујушчи совјет. Све то време, од свог оснивања 1846. године, школа ради и славе се славе.

Како почетак XIX века није био без ратних збивања, тако није био ни почетак XX века, па све тако до друге половине двадесетог века.

Године 1905. изграђена је данашња стара зграда школе, у којој је у самом почетку био смештен суд. Двадесетих година XX века зграда је дата на коришћење просветном систему Србије. Данас се у тој згради налази кабинет Технике и технологије и фискултурни кутак.

Данашња нова зграда школе изграђена је педесетих-шездесетих година XX века. Као и прву зграду из 1846. године, и ову зграду су изградили Моштаничани сопственим средствима. Школи су припадали и објекти између месне канцеларије и школе који су надограђени шездесетих година XX века за потребе радника школе. Ови објекти су прешли у приватно власништво деведесетих година XX века.

Школа данас ради у две смене, ученици похађају наставу која је подељена у две старосне групе, млађи разреди I-IV и старији разреди V-VIII. Настава почиње у 8:00 часова, а завршава се у 20:00 часова. Настава у првој смени почиње у 8:00 часова, завршава се у 13:30 часова, док друга смена почиње у 13:30 часова, а завршава се у 20:00 часова.

Школа, поред редовне наставе и активности, поседује верификацију за организовање Припремног предшколског програма, што значи да деца која треба да се упишу у први разред могу завршити предшколски програм у оквиру школског програма, а не по програму Предшколске установе, што нама као школи много значи.

Поред Предшколског припремног програма, школа организује две групе продуженог боравка, што родитељима значајно олакшава функционисање док су на послу. У оквиру наше школе 2021. године почела је да ради музичка школа „Марко Тајчевић“ из Лазареваца. Све наведено ради се са циљем да деци, родитељима, запосленима буде лакше функционисање у једном приградском месту наомак великог града као што је Београд.

Велика је срећа што је деци Велике Моштанице омогућен живот на оваквом простору, на ком су у додиру са природом, а опет близу свих дешавања које нуди један двомилионски град. Са друге стране, лично сматрам, да је привилегија и част бити на месту директора институције која се бави васпитањем и образовањем безмало 180 година. Наша школа траје и трајаће дуже него што поједине државе постоје.

Све претходно речено нас обавезује да се, ако не можемо побољшати постојеће, потрудимо да га не покваримо. Пробајте да избројите до 180, видећете да вам је потребно три минута живота. Замислите за 180 година колико је живота однеговала ова школа, колико је изнедрила радника, учитеља, лекара, судија, инжењера професора... колико је било свих осећања познатих људском роду. Пробајте да замислите!

Милија Ралевић, директор школе

Екскурзија ученика од 5. до 8. разреда

Напокон је дошао тај, дан 7. октобар 2025. године, дан који смо сви чекали. Сунце је тек излазило, а ми смо се окупљали испред школе. Сви узбуђени, са осмехом на лицу, једва смо чекали да кренемо на пут у нову авантуру.

Тачно у 8 часова кренули смо пут Тршића да обиђемо родно место Вука Стефановића Караџића. У прелепом амбијенту, испред Вукове родне куће, имали смо прилике да чујемо занимљиво излагање кустоса о Вуковом животу, о обичајима и историји тог краја.

Пут нас је даље водио до манастира Троноша који се налази у подножју Троношке планине. Испред манастира се налази капела са чесмом коју су, по народном предању, саградили браћа Југовић пред полазак у Косовски бој. Заиста, не знате у чему ћете више уживати, у зеленилу које вас окружује, чистом ваздуху или манастиру, правом духовном бисеру.

Наставили смо путовање и у току поподнева смо стигли у хотел „Гранд“ у Крупњу, где смо се сместили. Уследио је потребан одмор, а после вечере смо били у дискотеци која се налази у склопу хотела. Провели смо прелепо, забавно вече, певали смо, плесали и забављали се, речима описано, уживали смо у дружењу и проводу.

Другог дана смо пешачили до етно-комплекса „Добри поток“. То је порта-црквени парк, формиран као духовно-културни центар око цркве посвећене Успењу Пресвете Богородице, уједно и једна од најстаријих у овом крају која се налази само један километар од центра Крупња. Осетили смо дах прошлости, импресионирани свим што нас окружује уживали смо у погледу који се пружа са тог места.

У повратку, обишли смо спомен-цркву Вазнесења Господњег у Крупњу. Подигнута је у част српским ратницима, који су погинули 1914. године, током Првог светског рата, у бици на Мачковом камену и борбама око Крупња. У крипти цркве налази се костурница у коју су донети посмртни остаци погинулих војника.

Следећа дестинација била је Ваљево, где смо стигли у току поподнева. Најпре смо посетили Народни музеј, музеј који вас води кроз време од праисторије до догађаја после Другог светског рата. Ту смо видели веома занимљиве и вредне експонате, канцеларију војводе Мишића и чувени митраљез Максим.

Затим, посетили смо Муселимов конак, најстарију сачувану зграду у Ваљеву, која је подигнута у 18. веку. Данас се у Конаку налазе

музејске поставке. Након тога, имали смо слободно време и обилазили смо последњу локацију – Тешњар, стари део Ваљева, који се налази на обали Колубаре, а симбол је овог града и датира из 19. века. Лепо време дозволило нам је шетњу и уживање у овом занимљивом амбијенту који одише прошлости.

Након обиласка Ваљева, кренули смо ка Великој Моштаници. Пут се чинио веома дуг, ми уморни, али вредело је. Вратили смо се са пуно успомена на лепо проведена два дана.

Анастасија Андрејевић, 7₂

Рекреативна настава

У периоду од 9. до 15. октобра 2025. ученици од првог до четвртог разреда боравили су у Крупњу у оквиру школских активности - настави у природи.

Били смо смештени у хотелу „Гранд“, ученици су имали фантастично осмишљен и плански реализован сваки дан, богат различитим активностима.

Организоване су посете: Културном центру, библиотеци, галерији, црквама, музејима. Ученици су обишли и Црквено-музејски комплекс „Добри поток“ а уживали су и шетајући у природи поред реке.

Свакодневно су организоване спортске и забавне игре, било традиционалне или нове. Поред тога, на располагању су нам били и базен са инструктором пливања, као и биоскоп. Посебно интересантне су биле игре умовање, фризбијада и занимљива географија.

Овим програмом су остварени сви постављени циљеви и задаци, како образовни, тако и васпитни и функционални. Одушевљење и задовољство је било изражено и врло уочљиво код деце, наставника, као и родитеља, који су преко своје деце, фотографија и снимака пратили дешавања током читавог дана. Била је ово одлична прилика за ширење спортског духа, да деци прилика да развију љубав према спорту и плесу.

Посебна похвала за рекреаторку Тању која је увек имала одличне идеје за игру, па и резервне уколико је ученицима нешто било напорно.

Предшколци у нашој школи

У оквиру наше школе реализује се и Приремни предшколски програм за будуће прваке. Програм се реализује у просторијама школе, те предшколци имају прилику да се упознају са динамиком рада школе, начином функционисања наставе, учионицама, школским звоном, учитељима, наставницима, предагогом и осталим запосленима у школи.

Посебна пажња се посвећује припремама за почетно читање и писање, усвајању бројева, сабирању и

одузимању. У подстицајним окружењу, деца уче о свету око себе, проширују знања о годишњим добима, начинима понашања у одређеним ситуацијама, правилима лепог понашања.

Ове године смо са нашим најмлађим ученицима организовали бројне креативне радионице. У неким од њих смо цртали и правили радове на јесење теме користећи различите материјале, заједно припремали украсе за хуманитарни Новогодишњи базар, правили азбуку од слова које су деца цртала, учили да рецитујемо и причамо приче. Посетили смо неколико пута и нашу библиотеку и ту, у свету књига, причали једни другима приче и бајке које знамо и откривали неке нове приче и бајке.

Похађањем Предшколског припремног програма, наши предшколци имају прилику да учествују у бројним активностима, спортским и културним, које се организују у школи. Томе се они посебно радују.

Својим представљањем, они показују да су већ велики и спремни за школу и да заједно са старијим другарима могу да учествују у реализацији различитих манифестација.

Дејана Трајковић, професор српског језика

Новогодишњи базар

Хуманитарни новогодишњи базар, одржан у холу школе 30. 12 2025. године, окупио је ученике од предшколског до завршних разреда.

Вредне руке наших маштовитих и даровитих ученика направиле су много тога и све се продавало и продало на базару.

Било је ту играчака, украса за јелку, кутија за

накит, колачића, разних слаткиша, чаја и других артикала у понуди. Атмосфера је била весела, празнична, па су многобројни посетиоци уживали у куповини. Сакупљена средства уплаћена су у хумантарне сврхе.

Прослава школске славе

И ове године у нашој школи је свечано обележена школска слава Свети Сава. Свечана приредба поводом прославе школске славе уприличена је 27. јануара 2026. у холу школе. Гостима се обратио директор школе Милија Ралевић, поздравио је присутне и захвалио се свима који су уложили труд да се Савиндан традиционално прослави на свечан и пригодан начин.

Ученици су, као и увек, спремили богат програм који је отворио ученик Стефан Ђурђевић, говорећи текст наставнице Тијане Биочанин о Светом Сави. Потом су ученице Дајана Јаковљевић и Дуња Жарков отпевале песму „Маријо Славна“ уз пратњу хора. Ученица Тамара Благојевић рецитовала је песму „Немањин син“, Маша Грбић „Брује тихо звучна звона“ и Вукашин Јеремић је казивао стихове песме „Знаш ли ко те љуби силно“.

У наставку програма школски хор се представио песмом „Говори Господе“. Наши пријатељи из Музичке школе „Марко Тајчевић“ допринели су да овај програм буде још богатији и садржанији, те су присутни уживали у композицијама које су извели млади уметници.

У наставку програма присутни су чули чланице рецитаторске секције Иву Шарчевић, Машу Јаковљевић и Јану Девеић које су говориле стихове песама о Светом Сави. Програм је завршио хор песмом „Ми смо деца неба“.

Прослава дана Светог Саве протекла је у свечаном духу и ведром расположењу. Свети Сава је, како је рекао владика Николај, „најлепше српско дете које је даровано Богу, али и најлепши српски лик кроз који се Бог нама приказује“. Научио је свој народ шта су љубав, част, достојанство, знање, мирење и праштање. У веку у којем ми живимо, главно оружје којим човек може да се брани и да осваја, да влада и да служи, да ствара и да дише, јесте знање, зато треба смело корачати на путу ка стицању и ширењу знања.

Интервју са Иваном Радовићем, наставником Технике и технологије

Са наставником Иваном Радовићем водиле смо разговор једног мартовског поподнева и разговарале о свему што је нама, ученицима интересно да сазнамо. Наставник Иван је био врло захвалан саговорник и стрпљиво и искрено је одговарао на наша питања.

Које сте школе завршили?

Завршио сам Основну школу „Иван Горан Ковачић“, Средњу техничку школу „Буда Давидовић“ и два факултета. Завршио сам Пољопривредни факултет, смер пољопривредна техника, а затим и Технички факултет у Чачку, смер електронско учење.

Зашто сте одлучили да се бавите овим послом?

Радио сам у приватном сектору, али нисам био задовољан, па сам дао отказ. Потом ми се, сасвим случајно, указала прилика да радим у школи. Наиме, добио сам информацију да у једној школи има слободно место, које ми је затим понуђено и ја сам прихватио посао. Тако сам почео да радим у школи у новембру 2003. године и никад се нисам покајао. Напротив, врло брзо сам заволео овај посао.

Ученике увек занима какав успех су имали њихови наставници, па какав сте били ђак у школи?

Увек сам био врло добар ученик. Искрено, моје амбиције су биле знање а не оцене.

Да ли сте одувек волели техничко образовање?

Јесам, још увек у мојој основној школи постоји кућица за птице коју сам направио у шестом разреду. Иначе, волим да поправљам ствари и управо себи правим кухињу.

Да ли сте одувек знали да желите да радите у школи?

Никад нисам намеравао да радим у школи, није ме привлачио рад у школи, али се тако задесило, како рекох, сада волим свој посао и уживам у раду са ученицима.

Која је Ваша најзанимљивија школска прича?

Радећи у средњој школи, организована је екскурзија у Прагу. Добио сам улогу пратиоца ученика на екскурзији. Ученици су увече побегли у град и ја сам требао да их сакупљам по центру Прага. То је трајало скоро цела три сата, док их све нисам пронашао и вратио их назад у хотел.

Да ли Вам се некада десило да покварите нешто док сте покушавали да га поправите?

Јесте. Једном сам поправљао телевизор и уместо поправљеног телевизора направио сам још већи квар.

Шта мислите о овогодишњим осмацима, односно о нашим одељењима?

Генерациски сте добри и само понекад несташни, али увек је тако са осмацима.

Која Вам је била највећа грешка из које сте нешто важно научили?

Када сам као деветнаестогодишњи војник у току рата завршио у минском пољу. Наиме, заборавио сам упутство да ли да скренем лево или десно. Скренуо сам лево, то је био погрешан пут. Ушао сам у зону минског поља. Видео сам жицу околу и мине, али на сву срећу нисам стао ни на једну мину. У овом догађају нисам био сам.

Да ли Вам је неко искуство са ученицима променило поглед на посао?

Да, наравно.

Схватио сам да је сваки ученик прича за себе, да сви имају различита постигнућа и да ја као наставник треба да се прилагодим томе.

У другом делу интервјуа разговарали смо о обичним, свакодневним стварима. Наставник Иван је врло надахнуто одговарао на наша питања о животном искуству, авантурама, хобију...

Који је Ваш хоби?

Моји хобији су електроника и генерологија. Почео сам још као дете да волим електронику и историју свог порекла. Мој предак је био у Боју на Косову и прадеда ми је био барјактар код краља у Мојковачкој бици.

Да ли сте икада имали неку авантуру о којој ретко причате?

Имам друштво са којим сам планинарио седам дана у кањону реке Таре, без телефона, само ми и змије. Посебан доживљај! То је било 2008. године и то је незаборавно искуство, испуњено многим невероватним авантурама. Река, планина, природа, небо... ништа вам више не треба.

Које вам је било најопасније искуство у животу?

Најопасније искуство датира из мојих ратних дана, то је била шетња кроз минско поље. Ишао сам и надао сам се да нећу настрадати, нисам био уплашен, помирио сам се са судбином. Рекао сам другу да се ако експлодирам не осврће, него да настави даље и да не обраћа пажњу на мене. У том тренутку сам имао 19 година, било ми је јасно у којој сам ситуацији.

Да ли сте икада били на војној академији?

Нисам, јер када сам ја хтео да идем на академију, они су ме одбили, али када се смирила ситуација у земљи, они су мене тражили, а ја нисам хтео и одбио сам их. После искуства у рату изгубио сам жељу за нечим таквим.

Чули смо и за причу типа „туча са медведом“ из младости?

У крају из ког сам ја, има много планина и развијено је планинарење, па самим тим, сусрети са медведима нису никаква реткост. Први пут сам налетео на медведа у 6. разреду, био сам јако уплашен, али сам успео сам да побегнем. Познајем и познавао сам људе које је напао медвед, неки од њих су преживели, а неки нису.

Да ли имате омиљене ученике?

Немам омиљене ученике, и кад оцењујем оцењујем све исто. Драга су ми деца која су часна и која се труде, али ме разочарају деца која не говоре истину.

Где бисте отишли да добијете огромну суму новца?

Да добијем огромну суму новца купио бих теренца и путова бих око света, напустио бих школу и кренуо у Алтај у Русију.

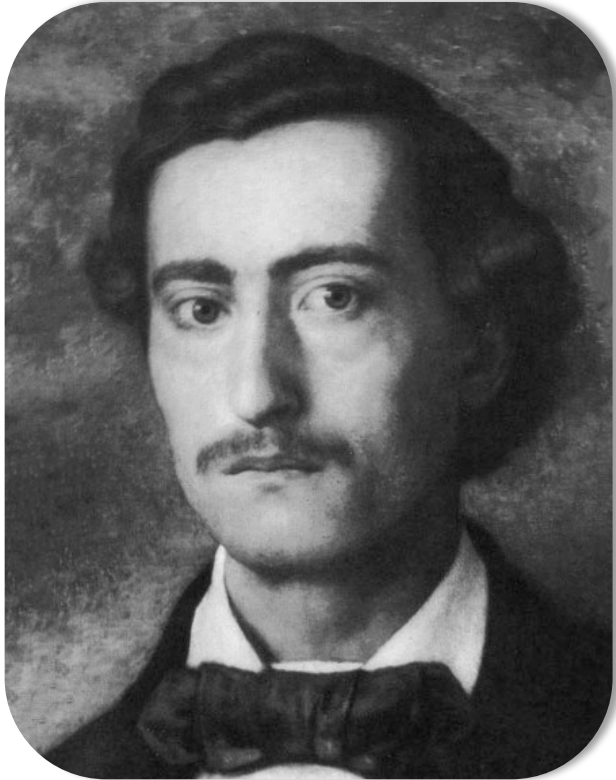
Разговор водиле:

Јана Девећ, 8₂

Ангелина Костјерчевић, 8₁

БРАНКО РАДИЧЕВИЋ – МЛАДОСТ КОЈА ЈЕ ПРОБУДИЛА СРПСКУ ПОЕЗИЈУ

Када се помене име Бранко Радичевић, пред нама се појави слика младог песника ведрога духа, разигране маште и срца пуне љубави према народу и природи. Иако је живео кратко, оставио је дубок траг у српској књижевности и постао симбол младости, слободе и поетске смелости.

Бранко је рођен 1824. године у Славонском Броду, а детињство је провео у Сремским Карловцима, граду који ће касније постати једна од главних позорница његове поезије. Управо ту настаје његова чувена песма „**Ђачки растанак**“, пуна емоција, младалачке туге и љубави према школским данима и пријатељима.

Као ученик био је радознао, духовит и помало несташан. Није волео правила и формалности. У време када су многи писали старинским, тешким језиком, Бранко се усудио да пише онако како народ говори. Под утицајем реформатора језика Вук Караџић, прихватио је народни језик и тиме приближио поезију обичном човеку.

Његова прва збирка песама, објављена у Бечу 1847. године, изазвала је велико одушевљење. Била је то година која се често назива и „годином победе народног језика“, јер су тада објављена важна дела српске књижевности. Бранкове песме биле су пуне живота, природе, љубави и младалачког заноса. Читаоци су у њима препознавали себе.

Нажалост, Бранков живот био је кратак. Разболео се од туберкулозе и преминуо 1853. године у Бечу, са само двадесет девет година. Ипак, његове песме

наставиле су да живе. Његови посмртни остаци касније су пренети на Стражилово, где и данас почива као песник природе, младости и слободе.

ЉУБАВ КОЈА ЈЕ ОСТАЛА У СТИХОВИМА – БРАНКО И МИНА

Када говоримо о животу Бранко Радичевић, не можемо да заобиђемо причу о његовој великој, тихој и помало тужној љубави према Мини.

Мина је била кћерка великог реформатора српског језика Вук Караџић. Њено пуно име било је Мина Караџић. Била је образована, талентована, говорила је више језика, писала, сликала и дружила се са многим уметницима у Бечу.

Бранко и Мина упознали су се у Бечу, где је песник студирао. Мина је била лепа, паметна и нежна, а Бранко млад, занесен и пун осећања. Није тешко замислити да је срце песника брзо закуцало јаче.

Иако не постоје докази да је њихова љубав икада била званично изјављена или узвраћена на начин како је Бранко можда желео, многи верују да су управо његове најлепше љубавне песме инспирисане Мином. У његовим стиховима осећа се чежња, дивљење и нежност, као да песник некоме тихо шапуће своја осећања.

Бранкова љубав остала је више у домену поезије него стварности. Можда је баш зато била тако снажна јер је живела у стиховима.

Ова прича је занимљива и зато што спаја две важне личности српске културе. Са једне стране младог романтичног песника, а са друге ћерку човека који је реформисао српски језик. Судбина је хтела да се њихови путеви укрсте баш у време када се српска књижевност мењала и развијала.

Бранко је остао упамћен као песник младости и љубави. А прича о њему и Мини нас подсећа да прве љубави нису увек срећне, али су често најискреније и најлепше јер нас уче како да осећамо.

Можда баш зато његови стихови и данас звуче тако живо јер су настали из правог, младалачког срца.

Зашто је Бранко важан и данас? Зато што нас учи да будемо своји, да волимо свој језик и да не заборавимо радост младости. Његове песме нису само стихови, оне су осећања претворена у речи.

Када следећи пут будете читали „Ђачки растанак“, сетите се да те стихове није писао „озбиљан чика песник“, већ младић који је, као и ви, волео другаре, шетње, смех и снове.

Бранко Радичевић нам поручује: **младост пролази, али лепота речи остаје заувек.**

СВЕТОЛИК РАНКОВИЋ – ПИСАЦ КОЈИ ЈЕ ЗАВИРИО У ЉУДСКУ ДУШУ

Да ли сте се некада запитали шта се крије иза нечијег осмеха? Какве тајне носе људи у себи? Управо тим питањима бавио се Светолик Ранковић, један од најзанимљивијих српских писаца с краја 19. века.

Рођен 1863. године, у Великој Моштаници. Светолик није имао лако детињство. Живео је скромно, али је од малих ногу волео књиге и учење. Отац му је био учитељ у школи у којој сваки дан отварамо врата и пролазимо сличним ходницима као и он. Школовао се у Београду, где је касније радио као професор. Управо рад са младима помогао му је да боље разуме људску природу, њихове страхове, снове и дилеме.

За разлику од песника који су писали о природи и љубави, Ранковић је писао о стварном животу. Није улепшавао стварност. Његове приче говоре о сиромаштву, неправди, тешком положају људи и унутрашњим борбама које свако од нас понекад води.

Његово најпознатије дело, роман **„Горски цар“**, приказује снажне карактере и драматичне догађаје. У његовим делима нема бајки, ту су стварни људи, са врлинама и манама. Управо зато његове приче делују искрено и снажно. Узор му је био велики руски реалиста Гогољ, што и налазимо у његовим делима. Свакодневни живот, свакодневни проблеми обичног човека у књижевним делима великог Ранковића.

Поред **„Горског цара“**, ту је и дело **„Сеоска учитељица“** која пуна елена, великих амбиција и очекивања наилази на разочарења, отпор сељака који у њој виде непријатеља који им одважи децу са сеоских радова.

Док читате његова дела, имате утисак као да гледате филм о неком давном времену, али са осећањима која су и данас иста.

Нажалост, живео је кратко, преминуо је 1899. године, са само 36 година. Иако није оставио велики број дела, оно што је написао било је довољно да остане упамћен у српској књижевности.

Зашто је Светолик Ранковић важан за вас, ученике? Зато што нас учи да разумемо друге људе. Његове приче показују да иза сваког поступка стоји нека прича, нека мука или неки сан.

Можда је, управо то, највећа вредност књижевности да нас научи да будемо бољи и пажљивији једни према другима.

Сећање на нашег драгог учитеља

Дани теку, полако пролазе, а нама се приближава један важан дан, Дан школе, и велики јубилеј 180. година постојања наше школе.

Радујемо се, поново припремамо наш часопис „Бранкове новине“ у којем ћемо забележити значајне тренутке из нашег школског живота. Сам почетак ове школске године, обележио је један тужан догађај. Тог 27. септембра, заувек нас је напустио наш драги колега, учитељ Милован Ивановић.

У нашу школу дошао је 2014. године, и извео три генерације ђака. Свакој је дао посебно име: „Ми смо право друштво“, „Освајачи“ и „Рокери“. Био је веома посвећен

свом послу, оригиналан и креативан. Највеће задовољство му је било када крочи у учионицу код својих ученика. Деца су осећала његову добру нарав, надахнутост и вољу за радом као и љубав према музици коју им је преносио. Отуда и њихово велико поверење према њему. Освајао је децу позитивном енергијом која у себи удружује ауторитет и љубав. Учио их је заједништву, другарству и правим вредностима. Међу родитељима веома поштован и омиљен.

Нека и ово остане забележено. Био је наш Милован, Миња, Мики, Уча... Кажу, да су људи са пуно надимака, омиљени у друштву. Баш такав је и био, једноставан, обичан, духовит, искрен, поштен, несебичан... Некако је тихо ушао у нашу школу и наше животе и исто тако и отишао. Тихо и нечујно.

Драги наш Мики, хвала ти на свему заједничком раду, дружењу, ведрини коју си ширио и забавама које си нам често организовао. Велики људи не умиру, па тако и ти. Успомену на тебе највише ће чувати твоја породица, твоја Милица, Нађа и Ђурђа. Наставићеш ти да живиш кроз песме твојих ђака, приче твојих колега и многобројних пријатеља.

Наставиће и дани ће се низати, временом ће и ова слова избледети, али сећања и успомене на драге људе никада не бледе.

Ђаци прваци -мали уметници

Ученици 1₂ су на часу ликовног са пуно љубави, маште и труда правили честитке поводом 8. марта, Међународног дана жена.

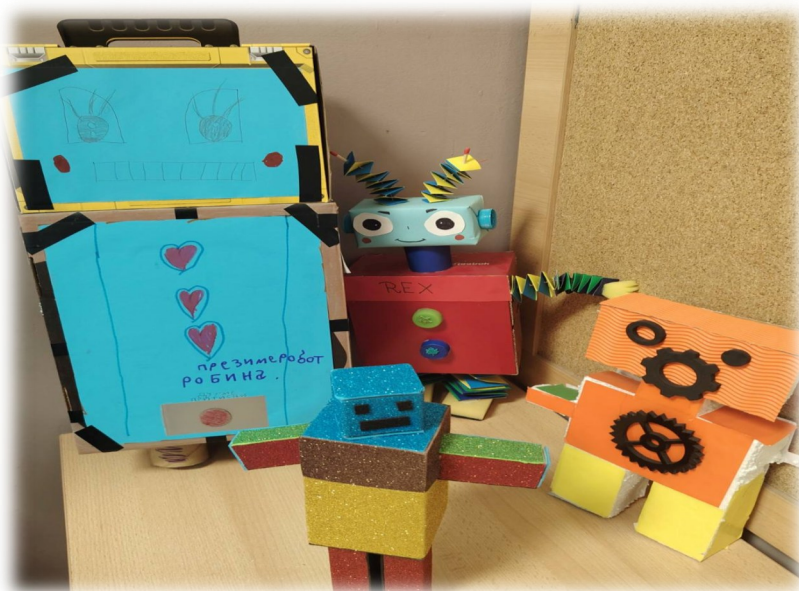
Мали уметници су кроз боје, цртеже и поруке показали колико су маме, баке, сестре и све драге жене важне у њиховим животима. Свака честитка је јединствена, баш као и осмех жене којој је намењена.

Кроз овај мали креативни задатак учили смо о пажњи, захвалности и поштовању јер 8. март, није само празник, већ подсетник колико су љубав и подршка које добијамо од жена непроцењиве.

Радионица: Направи свог робота!

На креативној радионици ученици првог разреда су кроз игру и забаву научили како роботи функционишу. Они су од различитих материјала направили свог јединственог робота. Користили су картон, пластику, чепове, фолију и друге занимљиве материјале и показали своју креативност и маштовитост.

Млада је душа
воску, у как
салијеш, такав

подобна меком
а је калуп
образ добијеш.

Доситеј
Обрадовић

Адаптација ученика петог разреда на предметну наставу

Посебну прекретницу у образовању и васпитању ученика представља прелазак са разредне на предметну наставу. Ученици се одвајају од наставника разредне наставе са којим су радили претходних година, а сада успостављају контакт истовремено са великим бројем нових наставника и прилагођавају се новим наставним садржајима са којим до тада нису били у контакту. Промене су и у другачијој организацији рада, а ту су и психолошке промене које са собом доноси пубертет, када су карактеристичне промене става и понашања ученика према наставницима и друговима. У овом узрасту деца пролазе кроз многе физичке и психичке промене кроз процес пубертета. Наставници, али и родитељи, наилазе на отпор деце, супротстављање ауторитету и све већом жељом за независношћу и самосталношћу.

Приликом разговора педагога са ученицима петог разреда на ЧОС-у, ученици су наводили неке од разлога како им прелазак из четвртог у пети разред причињава

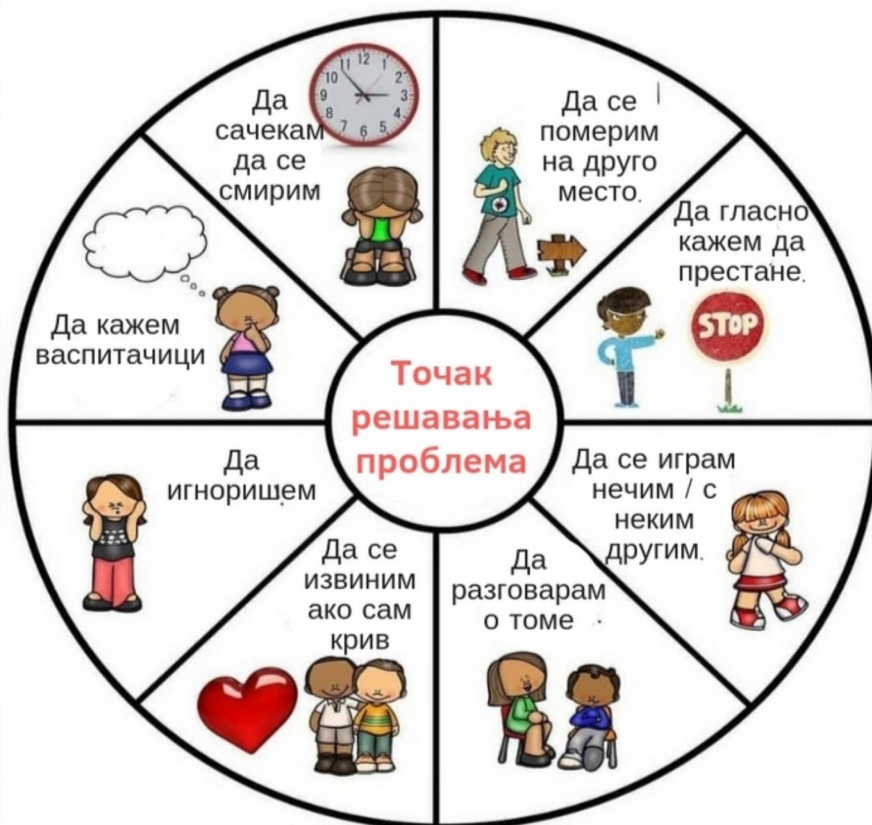
тешкоћу. Навели су, да приликом преласка на предметну наставу сусрећу се са већим бројем нових предмета и школских обавеза од оних које су имали током разредне наставе. Међу ученицима постоји мањи број њих којима је још теже у петом разреду, а то су ученици који раде по индивидуалном плану и којима се прилагођава градиво из више нових предмета. Неке од промена на које им је тешко да се навикну, наводили су: најчешће велики број наставника предметне наставе код којих владају различити предавачки стилови и начини рада, као и критеријуми на које ученици треба да се прилагоде.

Приликом преласка на предметну наставу ученици се сусрећу са већим бројем предмета и школских обавеза од оних које су имали током разредне наставе. Оно што би ученици мењали јесте да имају мање обавеза, мање градива за учење, мање часова у дану и да продуже велики одмор. Ученици се у петом разреду сусрећу са новим околностима, новим обавезама и ритмом дана. Оно што су истакли да им се не свиђа јесте промена кабинета за сваки предмет, што им је новина у односу на прва четири разреда где су увек имали своју учионицу.

До четвртог разреда су ученици проводили школски дан са учитељима који су имали један развијен систем критеријума, навикли су на њихов начин рада, неки су се емотивно везали, а сада ту улогу преузима разредни старешина. То је један од битних фактора који утиче на ученике.

Учитељ/ица је био/ла уз децу кроз већи део њиховог развоја и познаје их, а приликом преласка у пети разред та улога прелази на разредног старешину. Како су учитеља/ицу до тада виђали свакодневно, а разредног старешину сада не тако често, адаптација једних на друге и упознавање ученика може захтевати мало дужи временски период.

ШТА МОГУ ДА УРАДИМ КАД ИМАМ ПРОБЛЕМ СА ДРУГОМ?

Педагог разговара са ученицима о томе да велику васпитну вредност у формирању радних навика имају домаћи задаци. Приликом њихове израде ученици примењују стечено знање и раде самостално према својим способностима. Редован рад задатака развија осећање обавезе и одговорности. Напоменула сам им да је формирање радних навика за њих један од најзначајних услова за сталну радну активност, која обезбеђује успех у школи и животу.

За успех током периода предметне наставе главни предуслов је добар однос на релацији родитељ-школа-ученик. Родитељи треба редовно да сарађују са школом и да се континуирано информишу о успеху своје деце. Потребно је да се правовремено информишу о напредовању ученика, прилагођавању на програмске задатке и обавезе.

Важно је још за успех ученика петог разреда је континуирана сарадња родитеља са школом, разредним старешином и предметним наставницима у оквиру "дана отворених врата". Уколико успоставимо овакав однос од самог почетка, и родитељи и школа биће спремни на могуће тешкоће у пружању стручне помоћи уколико је потребна.

Педагог школе,
Слађана Марковић

У нашој учионици...

Не треба сви да будемо исти.

Не треба сви да мислимо исто.

Не треба сви да се понашамо исто.

Не треба сви да говоримо на исти начин.

Не треба сви да се облачимо исто.

Имамо права да будемо своји.

Допада нам се то што су људи различити.

Знамо да нас наше разлике чине занимљивим и јединственим.

*Поштујемо различите начине размишљања, чак и
када се не слажемо са њима.*

Дајемо све од себе да мирно решавамо проблеме.

*Реагујемо када приметимо да се неко према другоме
неправедно понаша.*

*Понашамо се према другима, онако како бисмо волели да
се други понашају према нама.*

Опходимо се једни према другима са поштовањем.

ЕНГЛЕСКА РАДИОНИЦА

Ученици другог разреда учествовали су у радионици реализованој у оквиру наставне теме која, између осталог, обухвата усвајање новог вокабулара из енглеског језика. Обрађени вокабулар односи се на појмове којима се описују животиње и њихове способности.

Током активности ученици су, поред именовања различитих животиња, увежбавали употребу модалног глагола **can** за изражавање способности и дозволе. Применом усвојене језичке структуре ученици су исказивали шта одређене животиње могу, односно не могу да ураде. Наведене радње ученици су драматизовали, чиме је омогућено активно и креативно учешће у наставном процесу.

У циљу подстицања креативности и мотивације за учење, ученици су израдили маске са ликовима животиња, што је допринело бољој динамичности и додатно обогатило ток радионице. У завршном делу часа ученици су заједнички извели песму коју су усвојили током претходних часова.

Циљ реализоване активности био је не само усвајање нових знања из области енглеског језика, већ и подстицање ученичке маштовитости и креативности, развијање сарадничких односа међу ученицима, као и стварање пријатног и подстицајног окружења за рад. Овакве активности уједно представљају добру основу за реализацију будућих заједничких пројеката и даљи развој комуникативних компетенција ученика.

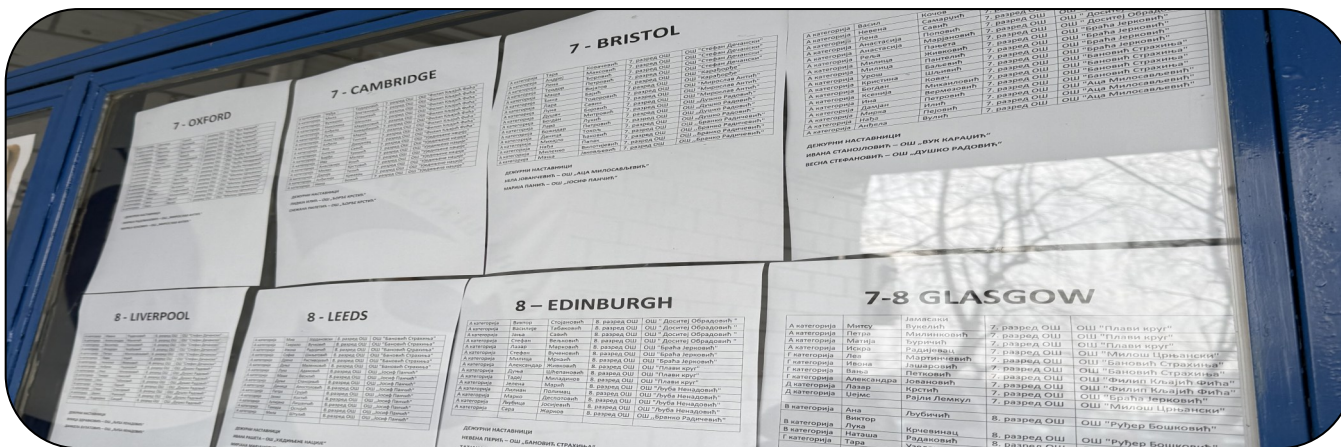

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК КРОЗ ИГРУ

На часовима енглеског језика ученици радо учествују у различитим активностима. Кроз игру, разговор и рад у групама, ученици развијају своје језичке вештине и са лакоћом усвајају ново знање.

Током протеклог полугодишта у млађим разредима организована је и радионица у

којој су ученици могли да усвоје речи у вези са зимом, учествујући притом у занимљивој игрици "Let's make a snowman together".

Такође, поносни смо и на успех који су наши ученици седмог и осмог разреда остварили на општинском такмичењу из енглеског језика. Ученици Сара Жарков, Нађа Папак, Маша Јаковљевић и Михајло Ђаковић постигли су одличне резултате и тако се пласирали на окружни ниво такмичења.

Есенин С. А. - Песнь о собаке

Утром в ржаном закуте,
Где златятся рогожи в ряд,
Семерых ощенила сука,
Рыжих семерых щенят.

До вечера она их ласкала,
Причесывая языком,
И струился снежок подталый
Под теплым ее животом.

А вечером, когда куры
Обсиживают шесток,
Вышел хозяин хмурый,
Семерых всех поклат в мешок.

По сугробам она бежала,
Поспевая за ним бежать...
И так долго, долго дрожала
Воды незамерзшей гладь.

А когда чуть плелась обратно,
Слизывая пот с боков,
Показался ей месяц над хатой
Одним из ее щенков.

В синюю высь звонко
Глядела она, скуля,
А месяц скользил тонкий
И скрылся за холм в полях.

И глухо, как от подачки,

Когда бросят ей камень в смех,
Покатились глаза собачьи
Золотыми звездами в снег.

1915 г.

Сергеј Јесењин – ПЕСМА О КЕРУШИ

Јутрос у кошари, где сја, шушка
низ рогоза жућкастих и крутих,
седморо је оштенила кучка,
оштенила седморо је жутих.

До у сумрак грлила их нежно
и лизала низ длаку што руди,
и сливо се млак сок неизбежно
из тих топлих материнских груди.

А увече, кад живина јури
да заузме мотке, ил' прут јак,
изишо је тад домаћин тмурни
и сву штенад потрпо у џак.

А она је за трагом трчала,
стизала га, као кад уходе...
И дуго је, дуго је дрхтала
незамрзла површина воде.

При повратку вукућ се по тмини
и лижући зној с бедара лењих,
месец јој се над избом учини,
као једно од кучића њених.

Сергеј Александрович Јесењин

(1905-1925)

Био је руски песник, припадник књижевног правца имажинизма. Најпознатије песме Јесењина су: Песма о керуши, Исповест мангупа, Писмо мајци, Кафанска Москва и Довиђења, друже мој, довиђења. Јесењин важи за једног од најбољих и уједно најомиљенијих песника Русије.

Анастасија Матковић, 5₁

Јана Девић, 8₂

Рајна Максимовић, 5₂

Никола Милековић, 5₂

Софија Тешановић, 8₁

Зорка Максимовић, 6₂

Маша Грбић, 6₁

Никола Милековић, 5₂

Николина Граовац, 5₂

Николина Максимовић, 5₂

Богдан Блажић, 5₂

Николина Максимовић, 5₂

Матија Ристић, 8₁

Дајана Јаковљевић, 5₂

Наталија Вукајловић, 6₁

Мој завичај

Велика Моштаница

Велика Моштаница се као насељено место први пут спомиње у турским изворима из 1528. године. Међутим, у изворима се не спомиње под једним именом већ се спомиње као: Доња Моштаница (која је идентична данашњој Великој Моштаници, Горња Моштаница (која је идентична са данашњом Малом Моштаницом) и Средња Моштаница одакле се становништво раселило, а налазила се између Горње и Доње.

Данас Велика Моштаница има 3.500 – 4.000 становника, у зависности од података. Већина становништва је српске националности и српске православне вере, али присутан је и мали део Рома и Бошњака исламске вероисповести.

Што се делатности становништва тиче, некада је то била убедљиво пољопривреда, у почетку углавном сточарство, а каснијим развојем механизације и ратарство. Међутим, након распада СФРЈ и доласком хиперинфлације и осталих неприлика, пољопривреда је веома посрнула. Људи се данас баве углавном неким техничким делатностима и занатима, док мањина и даље активно обрађује земљу.

Географски положај

Велика Моштаница се налази на малој заравњеној коси која се, у дужини од око 10 километара, простира од Липовице и Ибарске магистрале на југу до Пећана на северу.

Географске координате овог насеља су на: 44 степена, 42 минута и 25 секунди СГШ (северне

географске ширине) и 20 степени, 25 минута и 48 секунди ИГД (источне географске дужине).

Велика Моштаница се налази на општини Чукарица, а по свом положају припада Шумадијској Посавини, тј.северној Шумадији. Неке од најближих планина овом насељу су ниске планине које углавном једва достижу висину преко 600м, а то су: Авала (511м) и Космај (628м).

Терен у Великој Моштаници је брдски, и сама највиша тачка овог насеља износи 232м. То је такозвано Жуто брдо, које се налази веома близу Липовачке шуме са леве стране пута који се одваја са Ибарске магистрале у правцу насеља.

Рељеф

Рељеф Велике Моштанице је углавном брдски, са две удолине кроз које теку Дољански и Сибовички поток. Дољански поток тече према истоку, тј. према суседном селу Сремчици, док на западу, према Умљанском вису, тече Сибовички поток.

Југоисточно од атара Велике Моштанице простира се Липовица. Она је то име добила због великих површина које су биле под липом, и дан-данас имамо Липовачку шуму.

Воде

Кроз Велику Моштаницу тече више поточића и речица, то су: Дољански поток, Сремачки поток, који тече из правца Сремчице и код старог гробља се улива у Дољански поток и ту се формира Остружничка река која даље тече у правцу Остружнице и Остружници се улива у Саву.

Такође, имамо и Сибовички поток, који тече према такозваном Умљанском вису. Овај поток када дођу врела лета пресуши, али је зими и с почетном пролећа присутан.

Клима

Клима Велике Моштанице је као и у већем делу Србије умерено континентална, то јест, врши се смена четири годишња доба.

Биљни и животињски свет (флора и фауна)

Шуме Велике Моштанице су углавном покривене липом, храстовином, церовином, дреновином и другим врстама. Управо по тим шумама су и одређени делови насеља добијали своје називе. Тако имамо: Липовицу, Дрењак, Клење, Горицу, Шеваре.

У периоду пре Првог и Другог светског рата, тј. пре наглог развоја агрокултуре у овом крају, Велика Моштаница је имала огромне површине храстових и церових шума, што је било погодно за многе врсте дивљачи, поготово за дивље свиње. Такође,

било је и много пашњака за испашу стоке па су мештани имали краве, козе, овце и свиње.

У малим потоцима овог села, поготово пре масовног загађења потока и речица, присутан је и мали број рибе, углавном врсте као што су клен поточар и мрена поточара.

У насељу је распадом СФРЈ и економском кризом бивало све више и више необрађених и запуштених њива. Тако је дошло до формирања све више багрењака, малих лугова и трњака, погодних за многе штеточине као што су лисице, шакали и јазавци.

Локалитети Велике Моштанице

У Великој Моштаници је више пута долазило до случајева где су мештани наилазили на остатке темеља кућа, новчића, посуђа и осталих предмета. Било је случајева да су Турци директно узнемиравали становништво. Међутим, постоје и приче да су неке од кућа тадашње Средње Моштанице за време Првог српског устанка и сами мештани спаљивали и то због куге, која се појавила и харала Србијом, по наредби војда Карађорђа.

Поред ових темеља, постоји и прича и сведочења мештана који су приликом проласка поред тадашњих радова на путу Велика Моштаница -Сремчица угледали темеље цркве, тј. манастира, за који данас знамо да се звао Прњавор. Међутим, нико се није залагао за било каква истраживања и темељи су покривени туцаником, а касније и асфалтом. Прича се да тај манастир датира још из средњег века, али било какви списи или додатне информације не постоје. Неки мештани мисле да су манастир девастирали и уништили Турци, док неки мисле да су манастир срушили сељани и да је пребачен у Раковицу, где и дан данас постоји манастир.

Културне баштине Велике Моштанице

На месту где се сада налази сала за физичко и кабинет Технике и технологије, некада је била стара школа, која је изграђена давне 1846. године. Нова школа је подигнута 1960. године. До тада су се ђаци служили старом школом, зградом месне заједнице и амбуланте.

Такође, у Великој Моштаници се налази и црква, тј. Храм рођења Пресвете Богородице, који је сазидан 1858. године и чија је изградња трајала око три године. Храм је изграђен у време владавине кнеза Александра Карађорђевића, сина Карађорђа, оца краља Петра Карађорђевића.

Храм у својој библиотеци поседује јеванђеље оковано у сребру, ливено у Москви 1851. године, димензија 29x49cm. Ово јеванђеље је приложила сама кнегиња Србије Персида, што пише у самој књизи." Сие свјашченијо евангелие приложи цркви Моштаничкој, храма Рождества Св. Богородице, благоверна кнегиња Сербска Персида Александра Карађорђевић, лета Господњег 1858".

Поред овога храм има и Псалтир који је штампан у Београду 1844.године, "Службеник" штампан 1838, "Минеј празничји", штампан у Москви 1838, "Антологион", такође штампан у Москви 1848. године, са кожним повезом и позлатом.

Стефан Максимовић, 8₂

Успех наших одбојкашица

На Општинском такмичењу основних школа у одбојци, одржаном 9. марта у Спортском центру “Партизан” у Жаркову, ученице наше школе оствариле запажен резултат пласиравши се у полуфинале.

Оне су на путу до полуфинала брилијантном игром победиле екипу ОШ „Ђорђе Крстић” са 2:0. Недостајало је мало спортске среће да се нађу у финалу. Наиме, у до краја неизвесној утакмици, тесним резултатом изгубиле су од екипе ОШ „Бановић Страхиња” у трећем сету са два поена разлике. Нашу екипу чиниле су ученице 5. и 6. разреда.

Ово је још један у низу добрих резултата за нашу школу која традиционално у чествује у разним такмичењима, како екипним тако и појединачним. Од спортова у којима се наша школа такмичи заступљени су: фудбал, кошарка, одбојка, стони тенис, карате, атлетика...

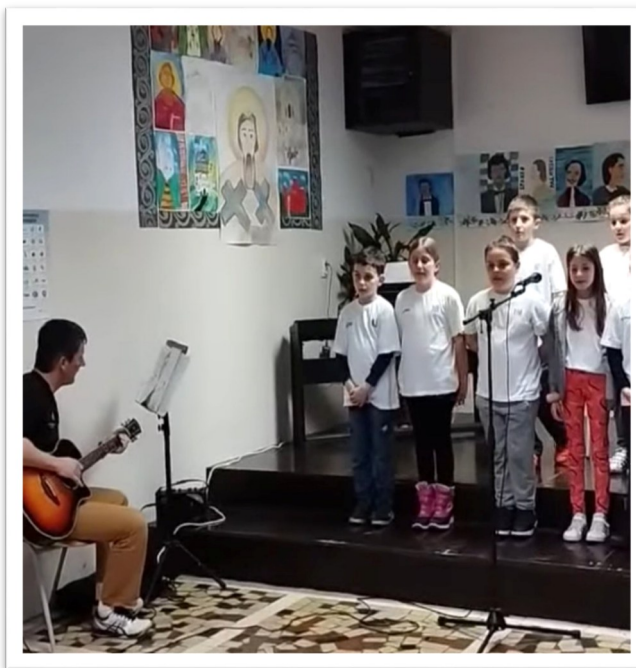

Љубав према хорској музици

У нашој школи хор има посебно место у животу ученика, јер кроз заједничко певање деца развијају љубав према музици, осећај заједништва, дисциплину и међусобно поштовање. Школски хор чине ученици од петог до осмог разреда који са великим ентузијазмом и радешћу учествују у музичким активностима и представљају школу на разним свечаностима и приредбама.

Ученици су на недавном наступу извели неколико духовних и свечаних композиција: „Маријо славна“, „Говори, Господе“, Химну Светом Сави и песму „Ми смо деца неба“. Извођењем ових песама показали су не само музикалност и леп заједнички звук, већ и озбиљност, посвећеност и рад који улажу на пробама. Свака од ових композиција носи снажну поруку вере, наде и заједништва, а ученици су својим извођењем успели да пренесу емоцију и свечаност коју оваква музика носи.

Рад са хором подразумева много труда, вежбања и међусобног поверења између наставника и ученика. Хор старијих разреда води наставница Лаура Думани која са пуно посвећености ради на развијању музичких способности ученика, неговању правилног певања и љубави према хорској музици. Хор нижих разреда води Никола Гавровић који кроз рад са млађим ученицима постепено уводи децу у свет хорског певања, учећи их основама музикалности, ритма и заједничког музицирања.

Посебну вредност у музичком животу школе представља и нова иницијатива наставнице Лауре Думани. Наиме, од ове школске године основан је и хор наставника, који окупља колеге које желе да кроз музику изразе заједништво, поштовање и љубав према уметности. Овај хор има и посебну симболику, јер је основан у част и сећање на нашег драгог колегу и учитеља Милована Уче,

Учитељ Милован, кога су сви од миља звали Уча, остао је у сећању својих колега и ученика као изузетно племенит човек, посвећен педагог и неко ко је свој посао обављао са великом љубављу и одговорношћу. Његова доброта, стрпљење и топлина оставили су дубок траг у нашој школи и у генерацијама ученика које је учио и васпитавао. Управо зато хор наставника представља мали, али искрен знак захвалности и сећања на колегу који је својим радом и људскошћу обогатио нашу школску заједницу.

Музика има моћ да повезује људе, да чува успомене и да ствара осећај заједништва. Кроз рад школског хора, како ученици тако и наставници, имају прилику да заједно стварају лепе тренутке, негују уметност и чувају успомену на људе који су својим радом и добротом оставили трајан траг у нашим животима.

У недељу 14. децембра 2025. године, током Божићног поста ученици Веронауке су присуствовали литургијском сабрању. У парохијском храму Рођења Пресвете Богородице у Великој Моштаници, након причешћа у сали парохијског дома за ученике је припремљено пригодно послужење.

На часовима Верске наставе ученици 5. и 6. разреда учествовали су у Божићној радионици током које су направили представу "Христовог рођења - вертеп од картона". Вертеп је красио хол школе током Божићних празника.

У суботу 31. јануара 2026 године, у Храму Светог Саве тринаесторо ученика Веронауке 4. разреда, присуствовало је додели поклон-пакетића. Пакетиће је делио Његова светост Патријарх Порфирије поводом недавне прославе Савиндана.

ПОСЕТА ФЕСТИВАЛУ НАУКЕ

Ученици наше школе од петог до осмог разреда посетили су 12. децембра 2024. године, Фестивал науке на Београдском сајму. Током посете они су имали прилику да учествују у различитим интерактивним поставкама, експериментима и радионицама из области физике, хемије, биологије и технологије.

Посета Фестивалу науке омогућила је ученицима да на занимљив и практичан начин прошире своја знања и развију интересовање за природне науке. Кроз директно учешће у експериментима и разговор са презентерима, ученици су могли да виде како се научни принципи примењују у свакодневном животу.

Ученици су на Фестивал науке ишли у пратњи наставница Данијеле Клименте и Ане Стевановић. Ова посета била је значајно искуство које је допринело подстицању радозналости, креативности и истраживачког духа код ученика.

У оквиру овогодишње манифестације **Дечја недеља**, а под слоганом „Имам право да се играм, да се смејем, маштам, стварам и у бољи свет претварам“, ученици су писали поезију и прозу на тему маште:

Моја машта

Машта, машта, машта
она може свашта!
Нека свако дете зна
шта све машта да:
Ја час летим као птица,
роним као риба мала,
час сам вила радосница,
час је лептир моја шнала.
Сваки дан да буде лепши,
свако дете да се смеши.

Ива Ђурђевић, 4₂

Свако дете има машту

Свако дете има машту:
да постане лав,
да постане мрав.
Моја машта баш је чудна.
Мислим да кроз космос летим,
да у води ја сам риба.
На тепиху Аладин безбрижно лети.
Чаробном лампом целим светом
светли.
Уз машту имамо и права!
Право сваког детета је да се смеје,
да се игра и да душу свима греје.

Ивона Стевановић, 4₂

Машта може свашта

Могу да маштам да летим,
да сликам и да шарам,
да овај чудесни свет
у бољи свет претварам
Нека свако дете машта!
Нек осети такву моћ!
Да овај свет чини бољим,
кад год се смеје и кад је
сретно.
Сва остала деца и ја,
имамо пуно сјајних идеја.
Машта путује свуда око света
и стиже до сваког детета.

Нина Веселиновић, 4₂

Машта

Што смо старији, чини ми се да све мање маштамо, да смо све више заокпљени бригама, обавезама и другим досадним стварима. Како одрастамо, све више заборављамо на праве вредности живота и на оно што нас заправо чини срећним. Када си дете, не треба ти пуно да би био срећан. Само љубав и чаробне мисли, које те воде па заборавиш на све бриге. Тужно је када схватиш да дете у теби нестаје или да је нестало, што је још горе. Тужно је када схватиш да је остало заглављено у свету маште и да је отишло на далеко путовање, али све то без тебе.

Када та мисао дође на ред, после дуго чекања, сетиш се да си заборавио на праве вредности, зато што си оним небитним давао значаја. Када схватимо да је дете у нама нестало? Када се то деси? Зар смо већ одрасли? Разна су питања, мало одговора. На једно вам ипак могу одговорити са сигурношћу, дете у нама изгубимо када престанемо да маштамо. Када престанемо да маштамо, све ређе одлазимо у свој скривени и чаробни свет. Постајемо тужни, не покушавамо да видимо добру страну. Маштом смо то некада могли много лакше. Много лакше смо могли да побегнемо од реалности и за само неколико тренутака опет будемо срећни и насмејани. Ако као дете пожелиш да што пре одрастеш, када достигнеш неке године и већ си по неким стандардима одрастао, схватиш да је то најглупља ствар коју си могао да пожелиш. Када си мали, када си још увек дете, немаш никакве проблеме. А и када их, по твом мишљењу имаш, много лакше можеш да их решиш, само се завучеш у своју собу и одлетиш у свој скривени свет маште. Најлепши део код стварања у твојој глави је то што је оно само твоје, посебно и нико не може да га промени. Свако има свој сопствени свет и он је дугачији, савршен и посебан на свој начин.

Ако би ме неко питао шта је за мене машта, рекла бих да је то врста уметности. Зашто? Зато што не можеш да погрешаш, ствараш, замишљаш и уживаш док правиш свој савршени мали свет, попут уметника, непогрешиво и са чаробним осећајем. Али када се мало боље запиташ шта је заправо машта, схватиш да је она свуда око нас и да су они који никада нису престали да маштају заправо постали успешни захваљујући својој машти и способности да нешто изуме. Када кажемо људи који нису престали да маштају, углавном мислим на неке велике научнике и изумитеље. Да би нешто изумео, прво то мораш и да измислиш. Шта је машта ако не замишљање. Многе велике идеје су се јавиле из маште. Замисли овако, ти си сада Никола Тесла и ти да би направио неки уређај најпре мораш да га створиш у својој машти, да створиш слику и видиш како би изгледао и тек онда га направиш. То је као када дете смишља нову игру или поклон који ће направити својој мами за осми март, исто то само мало озбиљније и у другим годинама.

Тако су и многи спортисти, пре него што су постали успешни, маштали о легендарним успесима. То је чар маште. Некада ни не успеш да замислиш све што би желео, зато што ту краја нема. Када погледам све ове људе који су умели да маштају и када су одрасли, схватам како је онај ко је потпуно другачији од њих и ко је пао под притисак „нормалности“, сигурно помислио како су они полудели, незрели или као деца. Ех, можда је баш тада човек могао да постане исто то да није престао да машта, да није подлегао притиску околине и под те стандарде нормалности. Не знам ни ко је те стандарде измислио. Вероватно неко ко није умео, желео да машта или је превише маштао да је измислио овај правилник. Шта мислите, колико смо идеја изгубили? Ја милим милионе. Тако да ако вам неко следећи пут буде рекао да сте детињаста, ви њему реците да нисте тражили мишљење оних што мисле да су „одрасли“. Изгада да само они најпаметнији остају деца и одлуче да никада не престану да маштају. Замислите докле бисмо стигли да има више таквих. Можда опет некада схватимо праве вредности живота, а можда се неко чак сети да укине машту, али до тада ће вероватно још много проћи.

И за крај једна порука.

Покушајте да што дуже задржите дете у себи, јер на то право имате. Не дозволите другима да вас спутавају, и најважније је да никада не престанете да маштате.

Лена Ристић, 8₁

Моја мама

Она је сунце што сија,
њена ми рука највише прија.
Када ме чува и кад се смеје,
њена ме љубав највише греје.
Хвала ти мама за доброту сву,
највише волим када си ту.

Уна Дамњановић, 3₂

Прича о Гринчу

Гринч је једно зелено, чупаво створење које покушава да уништи Божић. Креиран је од доктора Суса.

Он живи сам на хладној и мрачној планини. Мрзи све што је повезано са Новом годином и Божићем. Гринч, у свом срцу показује, колико му недостаје тоpline и разумевања. Зелено, чупаво створење је заборавило шта значи радост. Гринч одлучи да покраде све поклоне да би он био срећан, а да људи више немају срећу. То што је урадио, није спречавало људе да буду срећни. У том тренутку је Гринч схватио: да права истина долази из љубави и доброте. Пошто му је било жао, одлучи да врати све што је украо и придружи се људима да заједно проведу Божић и Нову годину.

Гринч је дао пример да се свако може променити боље када схвати праве вредности у животу.

Софија Јаковљевић, 3₂

Становшевић Наталија, 3₂

Хелена Мишљеновић, 3₂

Стефан Јаковљевић, илустрација Хајди, 3₂

„Пипи Дуга Чарапа“, Астрид Линдгрен

Милица Кузмановић, 4₂

Петар Пашић, 3₂

Вучић Лена, 3₂

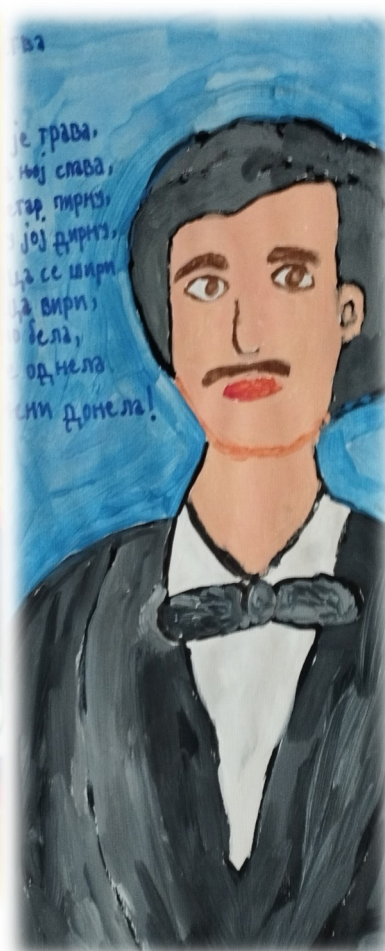

Станошевић Наталија, 3₂

Уна Дамњановић, 3₂

Миљана Матовић, 3₂

Стефана Ђурђевић, 3₂

Софија Јаковљевић, 3₂

Миљана Матовић, 3₂

